

Izhaja
trikrat na teden:
v tork, četrtek,
soboto.

ZA RESNICO EDINOST OD BOJA IN PRAVICO! DO ZMAGE!

Issued
three times a week:
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 42.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 7. APRILA — SATURDAY, APRIL, 7, 1923.

LETO (VOL.) IX.

FRANCOSKA OJAČENJA PRIHAJAJO V RUR.

Oboroženi odpor nameravan. — Železničarski delavci izvijljajo generala Degoutte. — Nemci se ustavili proti oddaji lokomotiv.

Berolin, 6. aprila. — Iz vzhodnega Porurja se poroča, da so prihajali dolgi vojaški vlaki včeraj celo popoldne. Več kot 25.000 mož je gotovo prišlo v okupacijska okrožja, odkar so se zdajo soboto završili sponadi v Krupovih delavnicih, pravijo poročila.

Nemci nameravajo na oboroženi odpor.

Pariz, 6. aprila. — Francoska vojaška oblast je izvedela iz gospodov virov, da se je organizirala v Ruru tajna organizacija med nemškimi delavci, takozvana organizacija "jeklenih čeladjarjev," katera ima namen vprizoriti oboroženi odpor proti Francozom. Glavni uradi te organizacije se baje nahajajo v Essenu, kjer se obdržuje večkratne tajne konference.

Belgijske vojaške oblasti v Durmondu so baje zaplenile cel železnički voz raznih pušk, samokresov itd., ki so bili namentejti za "nemške jeklene čeladjarje." To je torej jasen dokaz, da so se Nemci pripravljali na resen oboroženi odpor proti Francozom.

Nemški železničarji izvijajo Degoutte-a.

Duesseldorf, 6. aprila. — Ultimativa odrečba generala Degoutte, s katero je pred časom zagrozil, da bo izgnal vse nemške železničarske delavce, ki bodo kazali protivni duh proti francoskim oblastem, poteče prihodnji torek. Kljub temu pa nemški železničarji vodijo še vedno pasivni odpor proti Francozom. Kake korake bo podvzel francoski aktivni poveljnik v okupiranim ozemljem proti nemškim nemškim se ni znano.

Francozi hočejo zapleniti lokomotive, ki jih je naročila Jugoslavija.

Essen, 6. aprila. — Direktorji nemške tvrdke Rhine Metal Works so dobili od francoske komisije ukaz, da morajo oddati 11 železničnih lokomotiv, ki so jih pravkar izvršili v imenovani tovarni. Nemci se protivijo proti oddaji lokomotiv in izjavljajo, da se jih je zgradilo na podlagi pogodb za Jugoslovansko vlado, ki jih je naročila.

Ko so včeraj prišli Francozi, da izvršijo revizijo so nemški delavci raztrgali železnički tir in Francozi niso mogli odpeljati lokomotiv. Posledica vsega je bila, da so Francozi arretirali tri nemške direktorce dotedne tovarne, katerim sedaj groze z ostro kaznijo.

Nemci podminirali Essen—Pariz progo.

Essen, 6. aprila. — Glasom najnovejših poročil so neznani storilci podminirali med mestecoma Kettwig in Werden železničko progo mej Essenom in Parizom. Železnička lokomotiva je bila vržena iz tira, ko se je eksplozija pripetila. Železničkim vozom se ni pripetilo ničesar. Francozi so naložili za ta pregrešek mestu Kettwig 50 milijonov mark kazni in Werdenu 20 milijonov mark.

TORNADO ZAHTEVAL 14 ČLOVEŠKIH ŽRTEV.

Alexandria, La. 6. aprila. — Sinocji je divjal strašni tornado, ki je povzročil ogromno materialno škodo po tukajšnjem okolici. V bližnjem mestu Pineville in na vzhodni strani Rdeče reke je dosegel višek svojega razdejanja. Nad petdeset hiš je popolnoma razdejanih in 14 oseb je izgubilo svoje življenje. Število poškodovanih še ni dognano, ki pa gotovo sega čez sto.

GOMPERS BO DVIG- NIL SVOJ MEČ.

Washington, D. C., 6. aprila. — Predsednik Ameriške Delavske Federacije, Samuel Gompers izjavlja, da ako bo Hardingova stranka prihodnje leto kandidira na platformi za proste delavnice, t. j. proti organiziranemu delavstvu, bo on nastopil kot predsednik organiziranih delavcev z vsem svojim vplivom proti njej.

Nadalje je dejal, da je nasprotie proti delavstvu pri gotskih ljudeh v teži delželi veliko, kar pa nikdar bi ne smelo biti vsai ne v postavodajnih krogih naše administracije.

Glede Deverjeve zmage pri županskih volitvah v Chicago se je izrazil zadovoljno, ter v svojem govoru je tu pa tam namignil, da prihodnje leto, bo najbrže tudi naša zvezna administracija prišla v roke demokratov.

Republikanci so radi Gompersovih izjav razočarani. Ker s tem jih je imenito indirektno osvrkal. Republikanci in Harding orav dobro vedo vsi skupaj, da so se pokazali od časa do časa pri lanskih stavkah bolj naklonjeni do "open shope" — prostih delavnic, kakor pa do organiziranih delavcev. Gompersov nastop je na mestu in pravde, da se pove gotovim ljudem v brk, ker misijo, da nezavedni delavci bodo do volitev vse pozabili, ter bodo zonet leno glasovali za nie. Delavstvo bo to premislico malo boli, kot je na pri zadnjih predsedniških volitvah. In ti premisliki pomenljivo za nekatere neljubi poraz.

Newton, Ia. je zadužil 38-letno mater A. Watt in neno triletno hčerko Mary. Požar, ki se je pojavil v nadstropju nad njenim stanovanjem je napolnil njenе sobe z močnim dimom, ki je obe speče zadušil.

V St. Louisu, Mo. so včeraj intro napadli nepoznani banditi poštni truk, ki je peljal na vlak ravno čenarno pošto za Chicago. Iz truka so pokradli par poštnih žaklej, v katerih se je nahajala za \$71.000 raznih vrednostnih bondov, čekov itd.

Washington, D. C. 6. aprila. — Kubanski poslanški pritočnik v Maris Fragrais je bil včeraj prijet od prohibicijskih detektivov in pritiran pred poroto na sodnijo, kjer se je moral zagovarjati radi tihotapst z žganjem. Detektivi so našli v njegovem stanovanju 12 steklenic žganja. Fragrais se je skliceval na imuniteto, ki so jo deležni tujezemski poslaniki v Z. D. Pomagalo ničesar.

Washington, D. C. 6. aprila. — Poljski poslanški pritočnik v Maris Fragrais je bil včeraj prijet od prohibicijskih detektivov in pritiran pred poroto na sodnijo, kjer se je moral zagovarjati radi tihotapst z žganjem. Detektivi so našli v njegovem stanovanju 12 steklenic žganja. Fragrais se je skliceval na imuniteto, ki so jo deležni tujezemski poslaniki v Z. D. Pomagalo ničesar.

Essen, 6. aprila. — Direktorji nemške tvrdke Rhine Metal Works so dobili od francoske komisije ukaz, da morajo oddati 11 železničnih lokomotiv, ki so jih pravkar izvršili v imenovani tovarni. Nemci se protivijo proti oddaji lokomotiv in izjavljajo, da se jih je zgradilo na podlagi pogodb za Jugoslovansko vlado, ki jih je naročila.

Ko so včeraj prišli Francozi, da izvršijo revizijo so nemški delavci raztrgali železnički tir in Francozi niso mogli odpeljati lokomotiv. Posledica vsega je bila, da so Francozi arretirali tri nemške direktorce dotedne tovarne, katerim sedaj groze z ostro kaznijo.

Nemci podminirali Essen—Pariz progo.

Essen, 6. aprila. — Glasom najnovejših poročil so neznani storilci podminirali med mestecoma Kettwig in Werden železničko progo mej Essenom in Parizom. Železnička lokomotiva je bila vržena iz tira, ko se je eksplozija pripetila. Železničkim vozom se ni pripetilo ničesar. Francozi so naložili za ta pregrešek mestu Kettwig 50 milijonov mark kazni in Werdenu 20 milijonov mark.

KRATKE AMERI- ŠKE VESTI.

— Zakladničar Zedinjenih držav poroča, da se je vplačalo dohodninskega davka v dobi prvega obroka in deloma za celo leto v svoti \$463.091.397.00. Letosnja svota presega skoro za deset milijonov svoto lanskega leta, ki se je vplačala v isti četrtni letos.

— Pomožni generalni državni pravnik v Washingtonu je nastopil odločno za pospešitev sladkorne preiskave. On zahteva odločno, da se pride stvari čimpreje na sled, in da se krive, ki so verižili s sladkorjem postavi na zatožno klop.

— Senator Royal S. Copeland demokratični prista bo baje, kot se čuje izmej demokratične stranke odoran za predsedniškega kandidata na demokratični listi. Bivši predsednik Wilson baje ne namerava sprejeti kandidature, kot se čuje zadnje dni.

— Iz Detroita se poroča, da so predsinčnjim vломili zlikovci v oklopno blagajno R. H. Fife & Company Shoe Store in odnesli brez vsakega sledu blizu \$20.000.00 v gotovini. Razstrelba blagajne je bila tako silna, da so popokale šipe v več nadstropjih nad trgovino.

— Zvezna vlada je zasledila tedensko gnezdo defraudantov v Fort Worth, Texas, kjer so bili organizirani in imeli glavni stan. Prodajali in izdajali so razne delnice za izmišljene oljne družbe. Zvezna vlada, jih je pričela zasledovati, radi zlorabe pošte, ki so jo rabili za svoje goljufije. Lovope čaka težka kazen.

— Iz Columbusa, Ohio se poroča, da je predloga proti farnim šolam propadla. Predloga je baje skrupcial poslanec Brenner, kateri ni prevelik prijatelj farnih šol in katoličanov. Odnor za sprejemanje prošenj in predlog je baje zavrgel predloga z večino, zato tudi ne bo prišla pred zborom za razmotrjanje.

— V Newton, Ia. je zadužil 38-letno mater A. Watt in neno triletno hčerko Mary. Požar, ki se je pojavil v nadstropju nad njenim stanovanjem je napolnil njenе sobe z močnim dimom, ki je obe speče zadušil.

— V St. Louisu, Mo. so včeraj intro napadli nepoznani banditi poštni truk, ki je peljal na vlak ravno čenarno pošto za Chicago. Iz truka so pokradli par poštnih žaklej, v katerih se je nahajala za \$71.000 raznih vrednostnih bondov, čekov itd.

— Iz Mankato, Minn. se poroča, da se razširja po tamošnjih okolicah svinjska kuga. Več farnarjev ima že občutno materialno škodo radi te epidemične bolezni. Po celiem Blue Earth Countiu mori otašice na čebelo. Posebni živinski zdravnik so poklicani iz St. Paula. Da zavrstijo nadležno svinjsko kugo.

— V Baltimore, Md. so oropali neznan žganjarski tatovi tamkajšne skladische žganja in drugih močnih pijač, ki jih je vladla zasegla in spravila v skladische. Odpeljali so jo za \$100.000 vrednosti.

— Prohibicijsko nadzorovalno službo v Newyorskemu pristanišču bojo vršile odsedaj naprej posebne torpedovke, katerim bodo do poveljvali prohibicijski komisari. Te torpedovke bodo imeli polno oblast za preiskavanje vseh došlih ladij v pristan.

MED VATIKANOM IN ŠPANSKO VLADO PRIHAJA NESPORAZUM.

— Madrid, 6. aprila. — Radikalni zem in framazopstvo se pojavlja že tudi v španskih krogih, kjer se dela in ščuje na vso moč, da bi se Cerkev in država ločile. Vatikan je danes poslal posebni apel na španske državnike, v katerem apelira, da naj se vpliva na naščuvane duhove, da se stvar pomiri, in da ostanete Cerkev in država združeni kot sedaj.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

ANGRIJA PROTESTIRA PROTI USMRTITVI BUČKEVIČA.

London, 6. aprila. — Zunanji minister je danes odposlal ostro protestno noto sovjetski vladi v Moskvi, v kateri odločno protestira proti smrtni kazni, ki so jo boljševiki izvršili nad generalnim vikarjem Bučkevičem. Nastop boljševikov v tej zadevi zna poostri splošni evropski položaj.

PO SVETU.

— Sveti Oče Pij XI. je podelil ameriškemu Generalu Leonardu Woodu, ki je sedaj generalni governer čez filipinsko otokje posebni red, ki ga je sveta stolica določila za odlikovanje tudi nekatoličanov. General Wood je prejel to odlikovanje radi njegovega marljivega dela, s katerim pridno zanaša mej domačine filipince civilizacijo in tudi z naklonjenostjo podpira delovanje raznih religioznih redov, mej katerimi tvojstvo skoraj večino katoliški misjonarji in redovnike.

— V Londonu je te dni zbravala Neodvisna Delavska Stranka Anglije, ki je enoglasno izražala svoje mnenje, proti okupaciji Rura. Protestne rezolucije so bile odposlane Francoški vladi.

— Iz Madrida poroča poluradno poročilo, da je resigniral španski kabinet. Resignaciji so dale povod slabe politične notranje razmere, na katerih Španija začneje čase boleha.

— Herr Hitler vodja bavarških fašistov je trdno prepričan,

da bo s svojo politiko prodrl v nemški kabinet. Sedanj časi so zato prav kakor nalašč. Ljudstvo je silno razburjeno radi okupacije Rura in se vse povsod izraža proti sedanjemu kanclerju Cuno. Če Cuno resignira, bo bržkone Hitler njegov naslednik.

— Delegat Zedinjenih držav so predložili Južno-ameriškim državam načrte za pan-ameriško konferenco, ki se bo vršila prihodnjega oktobra t. l. Konferenca bo obenem tudi razočevalna konferenca južno-ameriških držav.

— Iz Dunaja prihajajo poročila o nemirih mej nacionalisti in socialisti. Spopadi so se zavrsili že parkrat, da je moralno pošči vojaštvo vmes. Tudi v okolici Dunajskega mesta se vrše spopadi po gorovju, kjer je nekajih 400 socialistov moderno oboroženih in več sto nacionalistov. Vlada povzema resne krate, da razgrajače razočavajo.

— Delegat Zedinjenih držav so zavrsili že parkrat, da je moralno pošči vojaštvo vmes. Tudi v okolici Dunajskega mesta se vrše spopadi po gorovju, kjer je nekajih 400 socialistov moderno oboroženih in več sto nacionalistov. Vlada povzema resne krate, da razgrajače razočavajo.

— Herr Hitler vodja bavarških fašistov je trdno prepričan,

da bo s svojo politiko prodrl v nemški kabinet. Sedanj časi so zato prav kakor nalašč. Ljudstvo je silno razburjeno radi okupacije Rura in se vse povsod izraža proti sedanjemu kanclerju Cuno. Če Cuno resignira, bo bržkone Hitler njegov naslednik.

— Delegat Zedinjenih držav so predložili Južno-ameriškim državam načrte za pan-ameriško konferenco, ki se bo vršila prihodnjega oktobra t. l. Konferenca bo obenem tudi razočevalna konferenca južno-ameriških držav.

— Iz Dunaja prihajajo poročila o nemirih mej nacionalisti in socialisti. Spopadi so se zavrsili že parkrat, da je moralno pošči vojaštvo vmes. Tudi v okolici Dunajskega mesta se vrše spopadi po gorovju, kjer je nekajih 400 socialistov moderno oboroženih in več sto nacionalistov. Vlada povzema resne krate, da razgrajače razočavajo.

— Delegat Zedinjenih držav so predložili Južno-ameriškim državam načrte za pan-ameriško konferenco, ki se bo vršila prihodnjega oktobra t. l. Konferenca bo obenem tudi razočevalna konferenca južno-ameriških držav.

— Delegat Zedinjenih držav so predložili Južno-ameriškim državam načrte za pan-ameriško konferenco, ki se bo vršila prihodnjega oktobra t. l. Konferenca bo obenem tudi razočevalna konferenca južno-ameriških držav.

— Delegat Zedinjenih držav so predložili Južno-ameriškim državam načrte za pan-ameriško konferenco, ki se bo vršila prihodnjega oktobra t. l. Konferenca bo obenem tudi razočevalna konferenca južno-ameriških držav.

— Delegat Zedinjenih držav so predložili Južno-ameriškim državam načrte za pan-ameriško konferenco, ki se bo vršila pri

EDINOST

(UNITY.)

Ishaja vsak terek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West sand Street,

Telephone: Canal 0098.

CHICAGO, ILL.

Cene oglasom na zahtevo Advertising rates on application.

NAROČNINA: Za Združene Države za celo leto \$3.00

" Za Združene Države za pol leta \$1.50

" Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto \$3.50

" Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta \$1.75

SUBSCRIPTION: For United States per year \$3.00

" For United States for half year \$1.50

" For Chicago, Canada and Europe per year.. \$3.50

" Chicago, Canada and Europe for half year.. \$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselete sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARII naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtkovo številko do 12. ure ure dopoldne v terek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Kooperativni zadružni trg.

Nikdar se ni čutilo potrebo kooperativnega zadružnega trga meji ameriškimi farmerji bolj kot v sedanji dobi. Po nekaterih lokalih širom unije imajo že organizirane zadružne trge. Toda ti zadružni trgi še niso popolni in neodgovarjajo splošni potrebi in koristi vseh farmerjev v Zedinjenih državah. Tako n. pr. zadružni trg severnih farmerjev ne sodeluje s farmarskim trgom juga, prav tako ne vzhodni in zahodni. Zato se prijemlje ameriške farmerje splošna misel, da je nujno potrebno ustanoviti skupni kooperativni trg za celo unijo. S tem se bo ameriške farmerje organiziralo, da bodo na trgu kjer prodajajo svoje produkte zbrani pod eno zastavo, in s tem bodo zavarovani farmerji tudi pred skupnim izkorisčanjem, katerega sedaj pridno vrše nad farmerji razni verižniki baronje, ki pokupijo poljske produkte in drugo še predno dozori, to seveda iz vzroka, da potem nastavlajo po mestih samopoljubne cene, katere jim nosijo od 200 do 400 odstotkov čistega dobička.

Kdor pogleda na te visoke številke dobička, ta viđi, da farmer, ki producira in spravlja na trg svoje produkte je grozno osleparjen. Zato je skrajna potreba, da se ameriški farmerji strnejo v eno telo, da si ustanove skupni kooperativni trg, da si organizirajo po mestih svoje centrale, ki jih bodo zastopalne in razpečavale njih produkte. Z dobički, ki jih sedaj spravljajo razni verižniki po mestih si farmerji lahko krasno uredi svoje kooperativne zadružne centrale po vseh mestih Zedinjenih držav in tako organizirani farmerji bodo imeli odločno besedo in vpliv vsikdar in povsod.

Ni čuda, da srednji farmerji propadajo in se potapljam v dolgove, ko pa jim verižniki takorekoč naravnost pokrajejo tisti del, ki sliši po vsej pravici farmerju. Tega denarja farmerju primanjkuje, katerega bi on rabil, da bi plačal svoje davke, si zboljševal svoje posestvo, stroje itd.

Zato je kooperativni zadružni trg za farmerje neobhodno potreben. Le kooperativni trg jih bo rešil iz mizerje, v katero potiska farmerje verižništvo globlje sleherni dan.

Pred novim bojem.

Kapitalisti so pričeli z novimi manevri proti delavstvu. Delavstvo, ki je pravkar odložilo svoje orožje, bo prisiljeno v kratkem poseči zopet po njem. To kažejo razmere, ki se razvijajo v naših industrijskih slehernih dan. Na vzhodu že v vseh delavskih krogih vre. Zlasti mej delavstvom po predilnicah so razmere silno napete in vsak trenutek zna počuti. Nezadovoljnost mej temi delavci prihaja čisto iz navadnih vzrokov, katere smo že čestokrat navedli dragim čitateljem. Ko so lansko jesen pričeli navesti premogarski baronje cene premogu, je vedla vsa javnost, da delavec oziroma konsumenti, bodo morali denar, ki ga bodo plačali več za premog, kot so prej, dobiti od nekoč. Tako je šlo navajanje cen na okoli in je že prišlo do zadnjega člena verige. Delavstvo se že oglaša in oglašalo se bo glasneje vsaki dan. Da pa kapitalisti niso preveč dobrodelni ljudje za delavca tudi ni neznana vest. Toda zadnjo in odločno besedo bo imel želodec, kadar bo on začutil pomanjkanje, ta bo spregovoril brez pardona. Do tega bo pa prišlo gotovo, ako bodo kapitalisti in razni verižniki nadaljevali to pot kot so jo ubrali.

Vlada vse to vidi, pa ne odpre svojih ust. Odprla jih bo, kadar bo nastal vihar, ko bo prepozno, da se plamen sovraštva pogasi. Kdo drugi bo odgovoren za posledice, kot nezadovoljen delavec, dasi vsakdo ve, da delavec ne more živeti, ako ne prejme za svoje delo potrebnih sredstev zato. Vendar kdo se meni za njega "sitneža," kakar ga nazivljajo kapitalisti.

Tako se približujemo novim bojem. Vsak dan smo bližje nje. Razmere že dajejo povod za to. Še je čas, da se boj prepreči, ako bi hotla vlada resno in odločno nastopiti, ter prisodila delavstvu kar mu gre. Toda, če bo gospoda v Washingtonu v tem oziru držala križem roke, kakor jih je dosedaj, potem bodo v kratkem pričeli grometi topovi mej delavci in kapitalisti. In kdo bo odgovoren za posledice?

OBREŽNI ŽELEZNIČARJI V NEW YORKU ZASTAV- KALI.

New York, N. Y. 6. aprila. — Okoli 7,500 obrežnih železničarjev, ki so bili zaposleni pri International Longshore Ry. je odšlo danes na stavko, ker niso zadovoljni z razsodbo glede plač, ki jih je določil George W. Goethals, kateremu je družba poverila ureditev plačilne lestnici.

KER JE BILA ZVESTA SLU- ŽABNICA, BO DOBILA 40 TISOČ.

Denver, Colo. 6. aprila. — Znani bogataš Charles MacNeill stanuje zadnje čase na svojih posestvih v Colorado Springs, je napravil pred smrtjo oporoko, v kateri je izgovoril \$40,000.00 črnici Juliji Reed, ki je 30 let zvesto služila pri MacNeillovi družini.

"EDINOST"

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

ka cigar. Zlasti so izborne cigare, kakor jih to hvalijo vsi kadilec "The Little Johnny Walker Cigars." Upati je, da to novo slovensko podjetje te vrste, bo izborni vspevalo mej nami!

— "Holy Name Society" mladieniški oddelek se pridno vežba za gledališko igro, ki jo bodo člani mlajšega in starejšega oddeleta vprizorili v nedeljo čine 15. aprila. Občinstvo se že sedaj vabi k obilni udeležbi.

— Jutri priredil dr. sv. Štefana št. 1, K. S. K. J. svojo plesno vabno in zabavno veselico. Zabave in veselja bo obilo in občinstvo se vabi na obilen poset veseljcev.

Naročnik.

Sheboygan, Wis. — Tukaj naznanjam, da smo imeli sv. misijon od 18. do 25. marca. Misijon od 18. do 25. marca. Minar Rev. Dr. Srečko Zamjen.

Slab je bil začetek za radi slabega vremena. Začetni dnevi so bili sneženi viharji in zameti, da človek ni upal od doma. Konec sv. misijona pa je bil, da ga ne bomo zlahka pozabili. Marsikdo pravi, ako bi bil še kedaj mlad, jaz bi vse črugače živel.

Tukaj smo sedaj popolnoma pomljeni. Zadobili smo odpuščanje grehov v spovednici, ki so nam bile izbrisane večne kazni.

Pri sklepu sv. misijona pa smo dobili podelitev papeževega blagoslova. Prejeli smo morda popolni odpustek. Kaj pa je popolni odpustek? To je odpuščanje časnih kazni.

Tako vidimo, da smo bili akadem je Bog grehe odpustil? Popolnoma mladi, in popolnoma prosti grešnih vezi. Toda misijonar nas je zapustil, vzel je slovo in se podal od nas, ki se mora da ne bomo videli več na temu svetu? Prosil nas je, da naj vsaj nekaj ohranimo v spominu našega svetega časa. Kaj bomo ohranili? Kaj nam je najbolj potreben? Ohranimo si naj najdražji zaklad sv. vere. In pa najbolj potrebenzo z zveličanje naših duš, molitev! Samo te dva zaklada si ohranimo, pa bomo imeli gotovo srečno zadnjo uro. Zakaj Jezus je sam rekel, keder veruje, bode zveličani. In zopet je rekel prosite očeta v mojem imenu, in vam bo dal! Spomnjajmo se pa tudi v molitvi dobre in požrtvovalnega misijonarja Dr. Srečko Zamjenja.

Po Rangu se je večkrat očitalo po prenapetih patrijotov, da je naš Range naseljen povečini s samimi tujerodci. Nekateri to radi pripomnijo še danes, dasi se jim je že večkrat povedalo in povdariло, da smo morda tujerodci bolj pošteni in zanesljivi ljudje, kakor so nekateri prenapetih patrijot, ki imajo patriotski sami na jeziku, a v njih rokah in srcih ga ni nič. Tuje rodci pa garajo že deset-letja po tukajšnjih rudnikih za ameriške kapitaliste, zboljujejo tukajšnje mesta in občine, ker so pošteni in vzorni državljanji in plačujejo pošteno svoje davke kot posestniki, prav tako če ne bolj, kakor prenapeti patrijot. Posamezni, grešniki se najdejo pa meji vsemi narodi in kar se tiče slovenskega naroda, lahko trdim, da se med njimi najde takih nergačev veliko manj, kakor pa v vsaki drugi narodnosti.

Ne omenil bi tega, pa čul sem pred par dnevi na vlaku pogovor dveh prenapetih patrijotov, ki sta govorila o našem Rangu. Eden iz mej nju ni mogel črugače, da je pristavil: "The Range is populated to much with foreigners." Ne poznam ne enega ne drugrega izmed omenjenih prenapetnežev. Toda smelo trdim, da po govoru sem jih spoznal, da sploh nista vedeni o čem sta govorila, ko sta zaničljive opazke delata o tujerodcih. Če bi le količjak pozna zgočino našega Ranga, bi govorila drugače. Tujerodcem, ki so po Rangu obdelovali svet in zanesli vše divje Minnesotske prerije civilizacijo, bi se omenjena gospoda odkrila, ako bi vedela za vse to. Toda, ker tege ne vesta, ker sta nevedneža, zato sta tako govorila. Kdo so bili naši prvi pionirji ali ne nashi preč. gg. Msgr. Buh, škof Trobec, škof Baraga, p. Skola in

In vendar ni se razvidno iz dosedanjega razmotrivanja, kaj bi bil prehlad. Kaj pa pravijo o njem zdravnik?

Starejši zdravniki upoštevajo prehlad kot mogočnega povzročevalca raznih bolezni, mlajši dvomijo o tem, nekateri ga pa sploh ne priznavajo, trdec, da je podoben strahu, ki je sam na sebi prazen nič in škoduje samo tistemu, ki se ga boji.

Vsa ta navidezna različna mnenja o prehladu se dajo zlahka spraviti do soglasja, ako gremo stvari bolj na dno.

Kot mlad zdravnik sem nekoč blizu Bovca opazoval Cezarčane, kako so po Soči plavili drva. Bilo je zgodaj pomlad, narastla voda - snežnica ledeno mrzla Kakih deset mož, razvrščenih

poševno po strugi, je stalo do koraka ali do pasu globoko v deroci vodi in s cepini spravljajo plavajoče klode v kraju. Delo je trajalo več ur zaporedoma in več dni. Smilili so se mi ti možje. Izpravščeval sem pri vaščanh o zdravstvenih posledicah takega opravila. Zatrjevali so mi, da je zasluge v primeri s tako težavnim delom res prepitel, da pa nimajo ti ljudje vsled vsakoletnega dela v mrzli vodi več prehladni bolezni ko drugi, ki so vedno na suhem. — Videl sem tudi nekaterikrat ljudi, ki so po zimi padli v vodo, ker se jim je udrl led ali po kaki drugi nezgodni, a čudno, posebnih prehladnih posledic nisem opazil pri njih.

V teh primerih je dovolj zunanjega razloga — mrza in mrkote — za prehlad (to je toliko shlajenje telesa, da oboli). In vendar ne povzročajo tolikanj izredne topotne neugodnosti pri vseh ljudeh prehlada in bolezni, dočim pri mnogih drugih nastopi "prehladna" bolezen že pri neznanih izpreamembah zunanje topote in vlage. Iz tega je pač razvidno, da nižja zunanja topota ali vlag, pa tudi veter ali prehlad, ki pospešuje izhlajevanje in zato hladita, ne povzročajo sami po sebi 'prehlada' da se kdo prehladi, treba torej poleg zunanjih shlajevalnih okoliščin še nekaj, kar tiči v posamezni človeku samem.

(Dalje v prih. sobotni št.)

Rev. Evstahij, O. F. M.

PISMO.

KAKO IN KAJ JE V EVRO- PLI.

Pozdrav! — Čez hribe in gore! Pozdrav čez veliko morje! — V Ameriko moj duh hiti — O, tam ste vi! —

O tam ste vi; slovenski rod. Pri vas postal je svoj gospod Bolest mori vaš starci dom . . . Opisal bom —

Najprvo je seve — denar! — Pri nas — papir, — sveta vladar. Srebrna-krona in cekin samo — spomin . . .

Veliko moških, malo mož, veliko ženskih, malo rož — Čim manj razuma sredi zmed, tem več — besed! . . .

Francozu je greben krvav, zanj jezko kuha ranjen pav — in Turka se Anglež boji. Poljak ječi . . .

Se "ricinus" — kulture znak! — in Mussolini — ves krotak — Na vzhodu preroč nov, svetnik je — boljševik! —

Pri nas pa, no, nam — ičev, ič previdno plete tužni bič — "Pokora, bodi nam v korist!" konča moj list.

KAM GREMO NA BELO NE- DELJO, DNE 8. APRILA?

V šolsko dvorano, vogel 22, in Lincoln ulica, kjer priredi društvo sv. Štefana št. 1, K. S. K. J. veliko plesno veselico.

Pri vseh prireditvah društva sv. Štefana je vedno bilo dovolj dobre, poštene zabave, toda ta prireditve pa se obeta prekašati vse dosedanje. Pridite torej to nedeljo v šolsko dvorano. Ne boste vam žal.

W. J. BRYAN DAJE NASVE- TE DEMOKRATSKI STRANKI.

Miami, Fla. 4. aprila. — "Protekcija farmerjev, pravični in zmerni davki in sprava mej delavstvu in kapitalisti, je prava platforma, na kateri bo zmagal in prodrl vsak, ki bo agitiral na njej." Tako pravi in prekuje starci Bryan, ki se nahaja na počitnicah v solinčni Floridi. Da, tega mnenja je vsak. Da bi pa kandidatje tudi spolnil kar bodo obljubovali, tega pa danesne vreme nihče!

Nekateri imožki so tako prijazni, da zvrčajo krivdo na svoje žene, kadar koli sneg naletuje; t. j. da znajo biti tudi nekateri možki sitni.

IZ NEODREŠENE DOMO-VINE.

Ob izpraznitvi Sušaka.

Italijanski listi se trudijo, da zmanjšajo neprijetno čustvo med Italijani o priliki izpraznitve Sušaka. Namesto pa da bi se pri tem omejili na enostavno ugotovitev, da sta zahtevala to pravica in mednarodno pravo, pa so svoji starci navadi žalijo slovensko prebivalstvo. Tako piše "Era Nuova," da so se pod vplivom plemenitega italijanskega vojaka omilile in omikale surove šege po vaseh v zaledju Reke. Sedaj da pozna italijansko govorico vsak kmet in a hrvatsko prebivalstvo pač obžaluje odhod Italijanov. — Težko! Sicer je pa znano, da se prebivalstvo s tujim vojaštvom kmalu spriznazi, če ni ravno krvolenočno. Slov. vojake so ljudje povsodi, kjer so bili delj časa, naravnost vzljubili. A komu bi vsled tega prislo na misel, da bi se s tem bahal in dolži domačine izdajalskih misli? Ravnotako je smeršna trditev, da bi italijanski vojak iz Kalabrije, Sardinije ali za iz Napolitanskega učil omike in clovenično naše viteške Primorce. Italijani naj nauče najprej spoštovati kulturne običaje svoje lastne rojake-fašiste in naj svojo kulturo dokažejo s tem, da ob resnih prilikah ostanejo resni.

Šolska nadzorništva v Julijski Krajini.

Izsel je odlok, ki določa sedež za pokrajinska šolska nadzorništva. Julijska Krajina dobi dve šolski nadzorništvi: za istrsko in tržaško provinco eno s sedežem v Trstu in eno za Furlansko pokrajino s sedežem — v Benetkah.

Fašistovski ples v Bazovici. Fašisti so dne 11. marca priredili ples v Bazovici pri Trstu. Ker je bila udeležba zelo pliča in da "zaslužek" izpremenil v izgubo, so se fašisti znesli nad tamošnjim župnikom, ker je ta svaril občane z ozirom na postni čas, da je smrtni greh se udeležiti plesa. Prišli so k njemu in so ga z revolverjem prisili, da je izpil ricinovo olje.

Sodoma in Gomora.

V Gorici so te dni zaprli 43-letnega stavb. risarja Antona Lutmana, 64-letnega hišnega posestnika Frana Štruklja in več drugih oseb, ki so zvabljali ljudskošolske učenke k neki Mariji Bosig. Dosedal je znanih 20 žrtv te zverinske družbe. Preiskava še ni končana.

Nesreča v Gorici.

V mestu se godi vedno več nesreč. Zeleni križ ima zelo mnogo dela. Ponesrečili sta se neka Zarlitti Marija in Franciška Sellan, z živim apnom. Mihuel Čufarinu je padla velika mramornata plošča na nogo in ga težko ranila. Ponesrečil se je tudi Teodor Kumar ter se ranil z nožem pri delu.

Iz Idrije.

Istega dne se je zgodila pri mestni klavnični nesreča. Tovorni avto, last prodajalca zelenjav iz Vičima, je drvel in na ovini-

ku za mestno klavničo zadel ob voz, ki je prihajal v mesto in vozil tri osebe. Ob močnem sunku z avtom se je voz razbil, pri čemer ste se dve ženski precej poškodovali. Ena je dobila globoko, opasno rano na čelu (govori se, da je vsled tega znotrebla), druga pa je odnesla le lahke poškodbe na obrazu.

KDO JE BIL KRALJ TU-TENKAMEN?

Vsek v Ameriki se danes interesira za faraona, katerega grob so nedavno tega odprli v gornjem Egiptu. On spada k slavnemu XVIII. dinastiji; njegovo kraljevanje je bilo kratko, močno manj kot 7 let (1357-1350 pred Kr.) in v zgodovini ni igral veliko vloge. Njegovo prvotno ime je bilo Tutankaton, "živa" podoba Amonhotep IV., je uničil mnogobranstveno vero, z Amonom, solncem, kot glavnim bogom in je vpeljal vero v nenehga boga Atona, solnčno oblo. Ampak stara vera je bila bolj nirljubljena med priprostim ljudstvom in duhovščina je prisilila novega faraona, da je odprl svetišča Amona in prekrstil svoje ime na Tutankhamon, "živa podoba Amona." Pred enim letom nihče tukaj ni vedel o tem gospodu in njegovem slava boljno tako hitro minila. Interes v Trinerjevo zdravilno grenko vino je globok, ker to zdravilo je poznano že nad 33 let in si pridobil prijatelj vsako minuto v dnevu. Za slab tek, slabov prebavo, zaprtje, glavobole in druge želodčne nerede ni boljšega kot je pristno Trinerjevo zdravilno grenko vino. V vseh lekarnah in pri trgovcih z zdravili. Poskusite tudi druge izdelke Joseph Triper Company, Chicago, Ill.

RAZNOTEROSTI

Negovanje ženskih las.

Lasje so kras glave; to so prav dobro vedeli in čutili tudi naši predniki, ki so nosili lasulje. Dandanes smo lasulje opustili, nosimo jih le še v gledališču. Na mesto njih pa smo začeli lasje in obrvi barvati.

Ženske svoje od častilcev obvezane in od pesnikov opevane dobro vedeli in čutili tudi naši predniki, ki so nosili lasulje. Dandanes smo lasulje opustili, nosimo jih le še v gledališču. Na mesto njih pa smo začeli lasje in obrvi barvati.

Ženske svoje od častilcev obvezane in od pesnikov opevane dobro vedeli in čutili tudi naši predniki, ki so nosili lasulje. Dandanes smo lasulje opustili, nosimo jih le še v gledališču. Na mesto njih pa smo začeli lasje in obrvi barvati.

Lase negujemo s česanjem in kodranjem. Kultura česanja je dosegla že visoko stopnjo. Iz najdena so tudi sredstva, s katerimi se rast šibkih las okrepi.

Mnogi ljudje, ki ne poznavajo prave umetnosti negovanja las, kvarijo krasoto svojih glav na različnejše načine. Predvsem sme lase ondulirati samo izkušen frizer in to ne več nego vsak teden po enkrat. Pri domačem kodranju postopajo mnoge dame neprevidno, vsled česar mnogorat lase pokvarijo. Kratki lasje se ne smejo navijati na nobene igle ter se morajo tudi drugače štediti.

Istotako je treba oprezzo posopati z ungivanjem glave in las. Mastne lase je treba prati pogosteje. Dobro je, ako se taki lasje umijejo v vodi, v kateri je razredčeno nekoliko alkohola. S takoj vodo je dobro večkrat mazirati glavo, zlasti na mestih, kjer so začeli lasje izpadati.

Največjo škodo prizadeva lasem barvanje, ki jim daje samo trenoten navidezen čar. Držimo se, kakor povsod drugod, tudi pri laseh pravila, da je najlepše ono, kar je najnaravnejše, ter ne kvarimo las z nikakršnimi sredstvi, ki jim ne morejo dati

— Stara grška ladja najdena. V tuniskem zalivu so ribiči, ki so v morju nabirali gobe, zadeli v pesku na ostanke stare grške ladje, ki se je moralna tankaj potopiti pred več nego 2000 leti. Vozila je 60 marmornatih stebrov, dalje bronaste kipe z napisimi, čaše in drugo domače orodje, vse bogato okrašeno. Vse to je bilo očvidno namenjeno za neko javno poslopje. Slana mor-

trajnega sijaja.

Brezposelnost na Angleškem.

Po najnovejši statistiki znaša število brezposelnih v Angliji 1,340.000 oseb. Brezposelnost vedno raste, od 1. januarja t. l. se je število brezposelnih zvišalo za 175.000 oseb.

Ljubavna pisma v dobrodelne svrhe.

Dijakinje na vsečilišču v Alabami hočejo nabrati fond v dobrodelne namene. Zato so poslale na dijake na vsečilišču v Kolumbiji okrožnico, v kateri ponujajo ljubavna pisma in sicer serijo po pet dolarjev. Okrožnica pravi: Ali ni med vami takih, ki bi radi dobivali vsak teden ljubavno pismo? Ako so, potem naj se odočijo za sprejemanje pisem do 30. junija. To bodo poštena ljubavna pisma deklet z juga. Na vsečilišču v Alabami se zbira dobrodelni fond, za katerega hočejo dijakinje nabrati precejšnjo sveto potom ljubavnih pisem, naslovjenih na severne kolege. Tako se obeta velika ljubezen med jugom in severom ter pričakuje se ogromen fond.

— Stara grška ladja najdena. V tuniskem zalivu so ribiči, ki so v morju nabirali gobe, zadeli v pesku na ostanke stare grške ladje, ki se je moralna tankaj potopiti pred več nego 2000 leti. Vozila je 60 marmornatih stebrov, dalje bronaste kipe z napisimi, čaše in drugo domače orodje, vse bogato okrašeno. Vse to je bilo očvidno namenjeno za neko javno poslopje. Slana mor-

— Sovjetske oblasti so predvčerajšnjim zaplenile par britskih parnikov in jih odvedli v Murmanski zaliv. Vsi protesti britskih poveljnikov ni izdalniči. Kaj so Angleži pregrešili, da so njih ladje zapadle zaplemi ni znano.

— Turški vojaki so izvršili maščevanje nad Osman Aghamom znanem turškem banditu, ki je baje umoril mej vojno z Grki nacionalističnega voditelja A-

ska voda je vse predmete zelo razjedla. Med tovorom so bile tudi svinčene klade, katerih ena tehta 1400 funtov.

PROTI ZLORABI POŠTNEGA POVZETJA.

Glasom naredbe generalnega poštarja nočne poštna uprava dajati potuhi onim posameznikom in tvrdkam, ki zlorabljo privilegij poštnega povzetja (C. O. D.) na pakete (parcel post), smatrajoč poštno upravo za svojega pobiralnega agenta.

Posebno ne bo dovoljeno tvrdkam, da bi poslale pakete C. O. D. doglednim kupcem, ako niso doble formalnega naročila od svojih odjemalcev.

Zloraba poštna uprave s strani tvrdk, katere pošiljajo po poštnem povzetju blago, ki ni bilo naročeno ali o katerem naboljšnik nič ne ve, utegne se smatrati kot poskus goljufije in kršitev zakona.

LJUDKOŠT ŠTETJE V INDII KONČANO.

London, 28. marca. — Državni department je prav kar prejel uradno poročilo iz Indije od angleškega cenzurnega komisarja J. Martena, da se je nahajalo dne 31. decembra 1922. v Indiji 319 milijonov ljudi. Marten poroča, da je pomagalo okoli 2 milijona ljudi pri ljudskem štetju v Indiji.

— Sovjetske oblasti so predvčerajšnjim zaplenile par britskih parnikov in jih odvedli v Murmanski zaliv. Vsi protesti britskih poveljnikov ni izdalniči. Kaj so Angleži pregrešili, da so njih ladje zapadle zaplemi ni znano.

— Turški vojaki so izvršili maščevanje nad Osman Aghamom znanem turškem banditu, ki je baje umoril mej vojno z Grki nacionalističnega voditelja A-

li Chukri Beja. Osmana je stržilo 100 privavnih vojakov. Nacionalistični vojaki so udri v njegovo hišo, kjer so po kratkem boju premagali privatne vojake. Ali Chukri Beja pa so umorili, in nato prinesli njegovo glavo pokazati v angorsko državno zbornico.

— Demokrati so sijajno porazili republikance tudi v Detroitu pri mestnih volitvah. Demokratični kandidat za župana Frank E. Doremus bivši kongresnik je zmagal z veliko večino pri županskih volitvah.

Kmet slikarju.

Kmet: "Vi trate po nepotrebni čas s slikanjem takih poštnih."

Slikar: "Ne, vi se motite. Jaz prodajam te slike potem ko jih izgotovim."

Kmet: "Kako zamorete sploh kaj takega prodati? Dokazite! Čemu se ne oprimate rajški katega drugega posla, n. pr. zavarovanja, prodaje motorjev, avtomobilov itd., kar bi vam donašalo več dobička?"

DOBRE SO! 10¢
Kupite cigarete, hrani denar.

PRILIKA

DA SE DENAR OBRESTONOSNO IN VARNO NALOŽI.

Iz Šmarnice pri Kamniku, iz stare domovine nam pišejo:

Pred 2 letom se je ustanovila v Šmarnici delniška družba "TRIGLAV", ki izdeluje žitno kavo in testenine. Tovarna se lepo razvija. Izdelki se lahko prodajo. Toda v Jugoslaviji je sedaj silno pomanjkanje denarja. Družba je sklenila, da poveča tovarno, da bo mogla zadostiti svojim mnogobrojnim odjemalcem. Zato pa potrebuje denarja.

Sedaj stoji ameriški dolar jako visoko, da 410 kron. Radi tega se vodstvo družbe obrača do ameriških rojakov, da bi kupili delnice, ki se dobe po 600 kron. Torej stane ena delnica samo eden dolar in pol.

Denar je popolnoma varno naložen in se bo bogato obrestoval. Pošilja se na naslov:

DELNIŠKA DRUŽBA "TRIGLAV"

v Šmarnici pri Kamniku, Slovenija, Jugoslavija.

Ako ne bi hoteli kupiti delnic, sprejmemo denar tudi kot posojilo in ga obrestujemo po 12 odstot. Če bi denarja ne hoteli kdo poslati na družbo, ga lahko pošlje na Hranilnico Homen, pošta Radeče, Slovenija, Jugoslavija, z namenom, da se izroči družbi "Triglav".

Pripomnimo, da so delnice že danes vredne trikrat toliko, kolikor se glase. Njih vrednost bo še rastla. Zato nudimo svojim rojakom v Ameriki priliko, da denar varno in obrestonosno naloži ali v delnicah ali kot posojilo in da s tem pomagajo domačemu podjetju do razvoja.

Šmarnica pri Kamniku, Slovenija, Jugoslavija, 26. februarja 1923.

ANTON PIRNAT, za d. d. Triglav,
Upravni svetnik.
FR. CERAR,
Predsednik.

POZOR! Velika razprodaja! POZOR!

se prične dne 10. aprila t. l. v prodajalni

BENJ. EICHHOLZERU!

Razprodaja bo trajala samo tri dni. Vse se bo razprodajalo po znižanih cenah. Vsa razna kuhinjska oprema in pohištvo boste dobili te dni pri nas po izvanredno nizki ceni, kakor tudi vse druge stvari.

Imamo veliko izberno loncev, ponev, kotlov vsake vrste in tudi vsakovrstne druge posode in potrebščine, ki jih potrebujete v vaših kuhinjah in za vaš dom. Torej ne pozabite te lepe prilike!

S spoštovanjem

BENJ. EICHHOLZER,

FOREST CITY, PA.

527 — Main Street.

EMIL KISS BANKIR

133 Second Ave., NEW YORK, N. Y.

Dobiva rojake iz starega kraja hitro in sigurno. Ako želite vašega rojaka v mesecu juliju dobiti mu pošljite takoj

AFFIDAVIT OF SUPPORT in ŠIFKARTO (predplačano)

Jaz prodajam šifkarte (predplačane) po originalni ceni od Šifkompanije. Sedaj stane potovanje od Zagreba ali Ljubljane do New Yorka Po:

\$105. —, in \$8. —, za davek.

Jaz odpravljam potnike v stare kraj skozi vse linije in jih presekrbam vse kar potreba.

Sprejema uloge in plačam po 4% obresti.

Pošiljam denar v star kraj najhitreje!

EMIL KISS DANWID

133 Second Ave., NEW YORK CITY.

ČRNA SMRT

Spisal
FR. Ks. Meško.

A Martinek, oče?

Ali ni izprosil s svojo pokoro usmiljenja božjega? Ali se je za božja, vneta po prejšnji njegovi lahkomiselnosti, ni dala omiliti? Z dolgimi molitvami ne, ne s trdim postom? Ali se niti na molitve otrok, ne na nedolžni njuni duši ni maralo oko božje ozreti milostno in prizanesljivo?

Ne, ni maralo!

Dekla božja je vstopila, ne da bi potrkala, ne da bi prosila dovoljenja. In je kosila, kakor ji je bilo od njenega Gospoda naroceno.

Kaj je tedaj rekel Martinek, še pred nekaj meseci vedno veseli šaljivec, vseh veselic pivcev in godev najveselejši? Ničesar ni rekel. A gledal je tako čudno, da se je žena resno bala zanj.

Tudi sosedi so se čudili, ko so ga videli tako vsega izpremenjene.

"Kdo bi mislil, da je otroka takó ljubil! Če le še sam ne zborli!" — —

Ko so mu otroka pokopali, ni maral iti domov. Sedel je na grob, težko glavo si je podpril z rokami. Hude so morale biti misli, ki so mu jo težile.

Zena je jokala in ternala. A upala je: "Posedi kako uro, a se navečica in se vrne."

Martinek pa je sedel do noči. Mica se je zatekla k staremu župniku, očetu vseh trpečih. Prišel je, da izpregovori sosedu tolažilno in dobrotno besedo. Martinek je molčal. Ali je slišal, ali ni slišal? Rekel ni pičesar, niti: "Hvala!" — niti: "Pustite me in odidite!"

Po večernem zvonenu je prišel k njemu stari cerkovnik Jože Sajbald. Z obzirno, priateljsko silo ga je hotel spraviti s pokopalnišča.

A s še večjo silo se ga je Martinek odresel.

Vso noč je presedel na grobu otrok. Drugo jutro so se vščani, posebno dečad, zbirali v gručah ob pokopalniščem zidu; začudeno so gledali godca, sklučeno sedečega na grobu, tiko razmišljajočega.

Prišla je Mica in je prosila:

"Glej, ljudje to opazujejo! Pozneje pa ne bo spet nikoli mru. Samo pikanje in zbadanje! Pojdí vendor domov, Martinek. Otroka sta pri Bogu."

Martinek se ni zmenil za njo. Sedel je molča, povsem sključen, sam v se pogreznjan.

Proti večeru se je zdele staremu cerkovniku in grobarju, da godec tiko joka. Takoj je naznanil Mici. Ta pa je hitela po župnika . . . "Sedaj ga morda pregovorimo."

Župnik ji je spet voljno sledil. Dolgo in lepo je govoril Martinku; dal mu je vse dobertne in tolažeče besede, koliko jih je večel in imel.

Po dolgem prigovarjanju je krojač nenadoma vstal. Zamahnil je zaničljivo z roko in trdo odgovoril:

"Če je Bog tako neusmiljen, da mi je vzel vse, pa tudi jaz od njega ničesar ne maram."

"Mlakar!"

Starec duhovnik je od groze odstopil.

"Ne poslušajte ga, častiti gospod!" — je jokala Mica. — "Meša se mu! Zdaj res vidim, da ga je spravila ta nesreča ob vso pamet . . . Martinek . . . Martinek . . ."

A Martinek ni poslušal. Počasi je šel dol po vasi in je zavil k Brodnjaku. Leseno je sedel za mizo in je naročil vina.

Sedel je v krčmi že drugi dan, ko je prihitela tja brzokrila vest o hudem obolenju Rozikinem.

S.O. CHICAGO

Slovencem v So. Chicago in okolici naznajan, da sem prejel veliko zalogo najboljših, trpežnih črevljev za može in fante, dekleta in žene, kakor tudi za dečke in deklice. Zlasti za šolarje dobite pri meni močne trpežne črevlje.

Pri meni dobite črevlje vsake vrste, v vseh velikostih po zmernih in nizkih cenah.

Dobro blago za zmerno ceno je moje geslo!

Slavnemu občinstvu se toplo priporočam za obilen obisk!

"SVOJI K SVOJIM!"

ANTON BAKŠE
SLOVENSKA TRGOVINA
S CREVLIJ.

9534 — Ewing Avenue.

DOMAČE PIVO!

Si naredite lahko po svojem okusu, ako kupite pri NAS:

"HMELJ IN MALT"

Zraven damo navodilo, kako zvariti dobro domače PIVO!

Prodajamo Malt in Hmelj na debelo in drobno.

MAL—TEEN—MALT—EXTRACT CO.

Jos. Bielak, lastnik

1942 W. 21st Street,

CHICAGO, ILL.

"Bolna" — je v težki glavi razmišljaj godec, a počasi in strašno nejasno. — "Bolna? Tudi umre! — A počakaj! Ali nisem nekemu za slučaj njene bolezni ali smrti nečesa obljudil? . . . A komu? In kaj? Počakaj — ali ne goščodu Sagadinu . . .?" Nejasno mu je šinilo skozi težke misli, da bi brž moral zakuriti krše. Vendar ni prav vedel.

"Počakaj! Treba stvar natanko in korenito premisliti!"

Tako je tuhtal in pil, pil še holj, da bi se laže domislil.

V mraku je nastal v vasi vilč in krik. Tudi Martinek je vstal in opotekaje se šel na cesto, ker so vsi drugi hiteli iz sobe. Vse polje je žarelo: goreli so veliki hlevi turniške graščine.

"Lep kres so si zakurili," — je opomnil nekdo glasno, zasmehljivo.

"V tem zgori morda še črna smrt!"

"Pošteno segreje se vsaj lahko ob njem. Morda bo potem bolj prizanesljiva."

Šale so zbijali na račun nesreče in na račun smrti. Bilo jim je vseeno; srča ali nešreča, smrt ali življenje.

A drugi so bili tem bolj preplašeni. Strašna krasota veličastnega nočnega ognja se jim je zdela ob grozotah smrti, ki so polnilе deželo, tem strašnejša.

Martinek se je opiral ob podboje duri: široko in plašno je strmel dol po pojlu; ves je drgetal.

"Ali gori ves svet? Zdelo se mi je in slutiš sem, da bo konč takšen. Vse zgori: sodni dan! — Morda pa nisem več na svetu, ampak v peku . . . O, gorim, gorim! Pomagajte, ljudje božji! O Jezus, ti usmiljeni, čemu si me zavrgel?"

Divje je kriknil: sesedel se je na prag in jokal. Dolgo mu je moral Brodnjak govoriti in dokazovati, da ga je malo umiril. Hotel ga je spraviti domov, a Martinek ni maral. Zato ga je počaščil na dolgo in široko klop ob veliki peči. Tam bi se naj toliko prespal in okrepljal, da pojde drugo jutro domov ali začne iznova piti.

Pri Rajavcu pa je bila tedaj bolezen v gostih; ob durih pa je prezala smrt in je čakala svoje ure.

Ko je Rajavec videl, s kako nenavadno močjo in divjostjo je bolezen Roziko napadla, se je spomnil prikazni onega pomladanskega večera. In zelo majhno je bilo upanja, ki mu je tolažilo srce.

"Bilo bi res čudno, če bi prizanesla smrt moji hiši, ko pa sem bil jaz prvi, ki se mu je naznanila. Čudno le, da me ni že poprej obiskala."

Poslal je po brata, župnika. Ta je prišel in prinesel zaboljivino. Večinoma jih je po deželi delila duhovščina; ker zdravnik ni mogel priti k vsakemu bolniku; navadno bi prišel tako prepozno.

"Pošli takoj po mestnega fizika v Ptuj!" — je ukazal duhovnik.

"Ali se naj oglesi hlapec tudi pri Sagadinovih?"

"Ne!" — je odločno odkimal župnik. — "Kaj hočeš z njim sedaj tukaj? To bolnico le bolj vznemiri. Pomagati pa jih ne more."

CITIZENS STATE BANK SHEBOYGAN, WIS.

Mr. Rudolph Finst, dobro znan vsem Sheboygan-skim Slovencem je zdaj zaposlen v tej banki.

On bo postregel kar bodo Slovenci potrebovali; kakor izjave, kontrakte, income tax, in druge legalne stvari. Vse to bo izvršeno brezplačno.

Money order in vozne listke, po nizkih cenah.

Za vložen denar plačamo po 3% interesa.

CITIZENS STATE BANK

Sheboygan, Wis.

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblačila in vse, kar je za prati. Čistimo oblike "Dry cleaning," čistimo karpete, zavesi in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH—WEST LAUNDRL CO.
JOHN ČERNOVICH, lastnik.
255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.
Telephone: Yards 5893.

UTRINKI

Ljubezen, pravijo, da vse stričasih celo kakri mladenič, kakor starko poroči radi ljubezni do njenih dolarjev.

* * *

Ko bi se ljudje zanimali toliko za svojo preteklost, kakor se zanimajo za preteklost svojih bližnjih, bi marsikaj koristnega storili sami zase in za svoje bližnje.

* * *

Nikdar ne sodi pogumnost svojega bližnjega po njegovem govorenju.

* * *

Ko človek vidi neveste, kako so lepe se čudi, odkod pridejo že pomožene žene.

* * *

Dober govornik je tisti govornik, ki zna o pravem času zaključiti svoj govor.

* * *

Pravice pridnih ljudi niso nikdar pripoznane od lenuhov.

* * *

Vsaka obveznost, bodisi taka ali taka, je vknjižba na tvoj čas.

* * *

Ljudje povečini izdelujejo samo svojo srečo, pa naj si je že slaba ali dobra.

* * *

Nobena stvar na svetu ni draga, kakor ravno tista stvar, ki jo hoče človek zastonj dobiti.

* * *

Tisti prijatelji, ki bi ti radi posodili denar, ga navadno nimajo; tisti, ki ga pa imajo ga pa ne posodijo. Tako je šmola sprejel in zadaj.

* * *

Boljše je tisoč trnov na grmu, kakor pa en sam v tvojem prstu.

* * *

Je na svetu veliko tudi takih oženjenih mož, ki bi se ne drznili prečitati deklaracijo neodvisnosti pred svojo ženo.

* * *

Kadar prične žena argumentirati s svojim možem, tedaj ona dobro pazi, da je njena beseda vedno zadnja.

* * *

Na svetu je veliko dobrih

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZIA, KLIUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, najnižje cene
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1840 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da branji njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slovene družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čitta.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI. Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinost" in prepricati smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA, ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepricajte se enkrat. Poslužite se lista za Vašo reklamo, da je list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo licho in točno. Vsem slovenskim č. gg. duhovnikom, cenjenim društvom, trgovcem in posameznikom, se najlepše priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujete, kakih tiskov.

Ničesar drugega ne prosim Vas, kaker vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepricani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Njisi bo še takoj ali veliko